

La Unitat de Violència sobre la Dona de la Subdelegació del Govern a Girona

Text > **IOLANDA AMETLLER GALLART**, cap de la Unitat de Violència de Gènere de la Subdelegació del Govern de Girona

Ana Orantes Ruiz (1937-1997) va ser la primera víctima mortal de violència masclista a Espanya que havia denunciat públicament, en un mitjà de comunicació, les agressions que havia sofert durant anys per part del seu marit. El seu testimoni i l'assassinat que el va seguir van commoure l'opinió pública i van contribuir a trencar el silenci que, durant massa temps, havia

envoltat un problema considerat privat, domèstic i sovint invisibilitzat: la violència exercida contra les dones pel sol fet de ser dones. A partir d'aquell moment, la societat civil va començar a fer-ne un debat públic, i les institucions van assumir el repte de prevenir, detectar, atendre i erradicar una violència que es revelava estructural. Així, es feia evident la responsabilitat dels poders públics de garantir el dret

fonamental de les dones (i dels seus fills i filles) a viure en una societat lliure de violències masclistes.

La xarxa estatal

En aquest context, l'any 2006 es van crear les Unitats de Violència sobre la Dona, concebudes com una xarxa d'àmbit estatal regulada mitjançant una instrucció conjunta interministerial. Aquestes unitats, ubicades a les delegacions i subdelegacions del Govern de l'Estat, tenen la missió de coordinar i fer el seguiment de les actuacions en matèria de violència de gènere, seguint el mandat establert per la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. Amb la voluntat d'avançar en el desplegament del nou Pacte d'Estat 2025-2029 i de contribuir al compliment de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides —compromís internacional ratificat per Espanya—, aquestes unitats han estès el seu àmbit d'actuació per abordar totes les formes de violència contra les dones: la mutilació genital femenina, els matrimonis forçats, l'explotació d'éssers humans i, també, les violències digitals, econòmiques o vicàries, entre d'altres.

A Girona, la nostra Unitat desenvolupa una tasca àmplia i diversa. Fem seguiment i coordinació dels recursos de l'Administració General de l'Estat per respondre a situacions de violència de gènere —com ara el servei

>> Minut de silenci.

>> Manifestació durant la celebració del 8M als carrers del centre de la ciutat de Girona, el 2019.
(Foto: CARLES PALACIO)

Cal un reconeixement sincer i profund a totes les dones que han viscut en primera persona el drama de la violència masclista. Dones que han travessat un camí ple d'obstacles i que, malgrat tantes dificultats, han persistit

016, el servei ATENPRO, gestionat per la Creu Roja, o el Sistema VioGén per a l'atenció integral dels casos de violència en l'àmbit de la parella o exparella. Derivem, acompanyem i col·laborem amb els serveis territorials de la Generalitat i amb altres administracions, i impulsem protocols interinstitucionals per millorar la resposta a les violències masclistes a les comarques gironines. Coopereu també amb serveis com l'Oficina d'Estrangeria, el Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE), l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS), el Ministeri de Justícia i les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat. També participem activament en els òrgans de coordinació i seguiment dels consells comarcals i els ajuntaments. En casos de feminicidis o de víctimes amb lesions greus, activem els protocols establerts, redactem els informes corresponents i revisem les nostres actuacions mitjançant processos d'autoavaluació. També contribuïm a la formació de personal tècnic, al disseny de protocols per a la protecció de

víctimes d'exploació i a l'atenció relacionada amb els punts violeta, on es poden adreçar les dones en situació de violència de gènere. Atenem dones afectades per agressions sexuals, mutilació genital femenina, matrimonis forçats o assetjament, i les derivem als serveis competents del territori. Igualment, donem suport als ajuntaments en la gestió dels fons del Pacte d'Estat, contribuint a garantir que aquests recursos es destinin als àmbits corresponents.

Sensibilització i formació

La sensibilització social i la formació dels professionals són dos altres aspectes fonamentals de la nostra tasca. Per això, impulsem campanyes, promovem accions educatives i col·laborem en iniciatives d'altres institucions, associacions o col·lectius que comparteixen els valors i principis que donen sentit a l'existència de la Unitat de Violència sobre la Dona. A tall d'exemple, l'any 2024 vam dur fins a Figueres la Jornada de Tràfic i Exploació d'Éssers Humans; vam convi-

dar a Girona l'expert Octavio Salazar perquè hi impartís la conferència «La masculinitat com a problema, els homes com a solució»; vam participar en el Concert contra la violència masclista de la Balkan Paradise Orchestra amb la Fundació SERGI, i en la Jornada Internacional contra els Matrimonis Forçats de Valentines i Acompanyades. Enguany, entre altres activitats, hem acollit a la Subdelegació del Govern l'exposició del Servei d'Atenció Integral del Consell Comarcal de la Selva «Jo no em sexilio. A la recerca de l'explícit vs. l'anonimat»; tant a Blanes com a Girona hem portat projeccions del documental dirigit per Teresa Soler i Albert Sanfeliu *Patriarcado, el organismo nocivo*, i hem ofert la taula rodona «Fent camí cap al lideratge femení en l'entorn de les forces i cossos de seguretat», en paral·lel amb l'exposició de la il·lustradora Isabel Ruiz «Mujeres», fruit d'una col·laboració amb l'Ajuntament de Vilafant. Tot plegat, sense oblidar la nostra participació anual en diferents actes institucionals entorn del 25 de novembre (Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones), com ara els reconeixements Meninas, impulsats des de la Delegació del Govern a Catalunya per fer visibles les persones, col·lectius i institucions que destaquen en la lluita per una inclusió real en què les dones disposin de manera efectiva dels mateixos drets i oportunitats que qualsevol home.

Aquesta síntesi de la nostra tasca no estaria completa sense un reconeixement sincer i profund a totes les dones que han viscut en primera persona el drama de la violència masclista. Dones que han patit, que han sobreviscut, que massa vegades han estat revictimitzades, que han travessat un camí ple d'obstacles i que, malgrat tantes dificultats, han persistit. Per a elles, exigim més recursos, més coordinació i més empatia. Per això, des d'aquesta tribuna que m'ofereix la REVISTA DE GIRONA, vull encoratjar tothom a continuar lluitant contra una xacra que, malauradament, encara forma part de la nostra societat. I ho faig amb la pregunta amb què ens interpel·la la nova campanya del Ministeri d'Igualtat: «Només una de cada quatre persones actua davant d'un signe de violència de gènere. I tu, hi faràs alguna cosa?».